

Шин джиргъл

„Олсхлă илсн бұлкн—цадх-ла сангдна“—гидг хальмг нег үлгүр бăадг. Угин эвнь харгъад ирхлă, үлгүрин утх келгднă. Келхд, ѳдгă ѳдрин джиргъл, ѳньгрсн цагин зовльнъ санулна. 1919—1920 джилин үвлин сұл сарин 22-т эклсн шуургън долан хонгт зогсл уга шуурла. Мана хѳнă хош Манцын голин ар бийд, „Хондла“ гидг газрт билă. Хойр ѳдр, хойр сѳ шуургънла ноолдад, шитм-хашан ѳрү бийд хурсн кѳрăр керсг кегъад, ядчкад, хойр хошин толгъа ѳвгд Царчин Мандж, Хордан Кавзар хойр хѳѳг тăвăд джисхм гидж шиидв. Авгънра байачудин, тег кедăд үрүдсн дѳрвн минъгън хѳ дахад бидн—хѳѳчнр, нăамн кўн, бас джисвдн. Дѳрвн ѳдр, дѳрвн сѳ унтл-кевтл уга, тенъгрин айулла ноолдад, хѳѳгъан менд хадгълвдн. Тавдгч сѳѳльнъ намаг—киитн ивтрăл, кѳлдăд үкджăсн кѳвүг, Кѳкин Гооджур гидг кўн

ишкă занчарн цуглад хѳд заагт кевтүлăд, дарад менд авч гарла. Тиигхд манд кўн зовсн чигн уга, амн сăн үг чигн келсн уга билă, зуг хойр хѳ тавдгч асхнднь хулха авснд, эздүдăс ик засгла харгълавдн.

Тер цаг кезăнă усн-цаснд одла. Тиигхд кўнă мѳтин ѳѳр ѳѳгдидж йовсн Кѳкин Гооджур, Эрнджăнă Басанк, бидн цугъар олна тѳрт ѳѳцдг улс болвдн.

Эндр, Советин Союзин Деед Советд сунъгъг-ддж бăăх Н.И. Жезлов, П. Г. Москатов, А. Т. Киселев, Э. А. Сангаев, Ш. Д. Кичикова, Л. О. Инджиев, Я. А. Омельченко — зѳвтă улс, мана джиргълг, мана олна, орн-нутгин тѳриг хагълдж чадх улс гидж би зѳвшăрхв. Тер мет олн сунъгъачнр, нег кўн кевтă, зѳвшăрцхăх гидж би ицджăнăв.

КОЛАН Сандж,
институтин научн кѳдлăч.